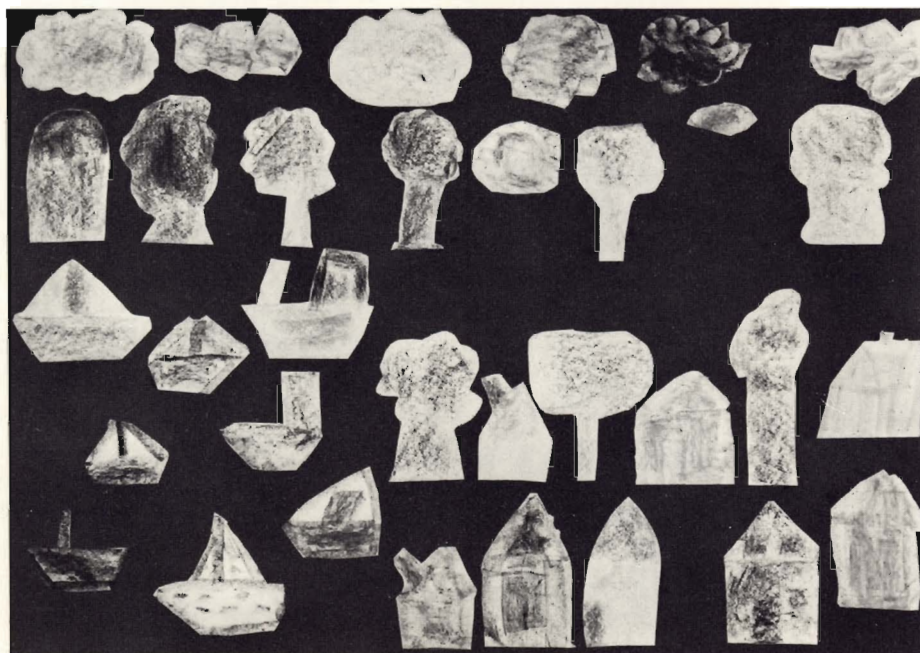

Weet-vormen

De kinderen leren hun schematekening zien als een vlak van een bepaalde vorm

Huizen, bomen, boten en wolken, groepsworkcollage, 6 jaar

onderwerp

huis, boom, bloem, zon etc.

techniek

oliepastel 'platte kant' van het krijtje

formaat

± 12 × 16 cm per tekening

Toelichting

Voor iedereen en zeker voor kinderen is het bijna vanzelfsprekend dat een tekening ontstaat via een lijn. Meestal is dat dan de omtreklijn of contour. Ook in het eerste lesje ontstonden de vlakken (gaten) via een lijn. Uiteindelijk was die lijn echter verdwenen. Hierop sluit deze les aan. De kinderen gaan proberen om een vorm gelijk als vlak te zien en hem ook als zodanig direct te maken. De vorm (in veel gevallen de bekende schemavorm) staat in deze les nog niet ter discussie. Maar het is wel de bedoeling dat de stereotiepe contour al een beetje gerelativeerd wordt en dat nu blijkt dat het ook zonder kan. Als een kind zijn vaste oplossingen, bijvoorbeeld het bekende huisschema, alvast eens anders maakt is dat een voorbereiding op het noodzakelijke leren veranderen en verbeterend leren zoeken wat zo belangrijk is bij al het tekenen. Schema's van kinderen van deze leeftijd zijn normaal en op zich niet verwerpelijk, maar leiden bij gebrek aan begeleiding tot verstarring (zie *Handboek* blz. 98).

De schemavormen zullen dus spontaan (in de meeste gevallen) aanwezig zijn en daar gaan we aan het einde van les 3 gebruik van maken.

Als het kan tekenen de kinderen met de platte kant van het krijtje waardoor er zonder contour ineens vlak(vorm)vullend gewerkt wordt. Lukt dit nog niet direct dan 'eisen' we dat de kleur van de contour overeenkomt met de inkleuring.

Begeleiding

In deze les maken de kinderen een aantal tekeningetjes op aparte papieren. Bijvoorbeeld ieder 5 tekeningen op 5 velletjes van niet te groot formaat ($\pm 12 \times 16$ cm). Laat ze wel groot (= bladvullend) tekenen! De volgorde waarin de verschillende onderwerpen worden getekend is niet belangrijk. Als onderwerpen nemen we een aantal bekende schema's, bijvoorbeeld: huis, boom, boot, wolk en zon. Doe op het bord vóór hoe je deze dingen zonder contour kunt tekenen. Eventueel verwijzen we naar de concrete werkelijkheid buiten (om dát huis zit toch ook geen randjel).

Over de vorm wordt deze les nog niets gezegd, dat komt in les 3. Als ieder kind zijn 5 tekeningetjes af heeft worden de vormen uitgedrukt of uitgeknipt. Een groepje kinderen krijgt nu een groot vel papier waarop ze de uitgeknipte vormpjes uitleggen. Eerst werken ze een keer zonder aanwijzing of commentaar, daarna bijvoorbeeld vanuit de vraag om er een 'geheel' van te maken (een dorpje, een straat, haven, park, lucht erboven). Zo ontstaan in de groep of klas collages met de bekende schematische vormen erop.

Misschien is de straat wel wat saai! Allemaal dezelfde huizen! We geven nog niet veel commentaar, de echte evaluatie volgt aan het einde van les 3 als we het resultaat van die les vergelijken met de collages van deze les.

Let op: omdat de vormen uitgeknipt worden is het goed als er niet te veel details gemaakt worden; daarom met de platte kant van het krijtje werken.

onderwerp

indianenhuis

techniek

waskrijt

formaat

$\pm 25 \times 32$ cm

Andere opdracht

Vertel b.v. een verhaaltje over een indiaan die in een prachtige wigwam woont. De tent wordt uitgebreid beschreven (vorm, versiering, kleuren). Helaas moet deze indiaan om bepaalde redenen (zelf bedenken, aangepast aan de klas) verhuizen en wel naar een gewoon huis zoals dat van de kinderen thuis. Dat vindt deze indiaan natuurlijk helemaal niet leuk. Om nu zijn leed hierover wat te verzachten krijgt hij een nieuw huis dat nog niet helemaal af is en mag hij het verder afbouwen en versieren zoals hij dat zelf leuk vindt. Dat wordt dus een soort wigwamhuis!?

Huis van de indiaan

Huis van de indiaan